

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Marek Niechciał

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DDK-644-528/16/JS

Warszawa, 11.01.2017

Proszę o pilne przedłożenie pisma
sędziemu prowadzącemu sprawę.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu
III Wydział Cywilny
ul. Pijarska 3
33-300 Nowy Sącz

Powód/Pozwany wzajemny:
Creamfinance Poland sp. z o.o.

Pozwany/Powód wzajemny:

Sygnatura akt III Ca 529/16

**Stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawierające
istotny pogląd dla sprawy**

Stosownie do przepisu art. 31d ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 184 ze zm.), „Prezes Urzędu, jeżeli uzna że przemawia za tym interes publiczny, przedstawia sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów”. Należy uznać, że obie przesłanki muszą wystąpić łącznie.

Mając na uwadze rosnącą popularność nowoczesnych sposobów zawierania umów w obrocie konsumenckim za pomocą środków porozumienia się na odległość oraz rozpowszechnianie

się Internetu jako platformy umożliwiającej zawarcie umowy, uzasadnione jest wystąpienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także „Prezes Urzędu”, „Prezes UOKiK”) w niniejszej sprawie w granicach interesu publicznego. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że dotychczas brak jest orzecznictwa odnoszącego się do pojęcia „trwałego nośnika”, podczas gdy termin ten występuje w różnych ustawach, które kształtują i określają prawa konsumentów, a jednocześnie rodzą obowiązki po stronie przedsiębiorców.

W świetle tych okoliczności, a także biorąc pod uwagę wiedzę i doświadczenie Prezesa UOKiK z zakresu ochrony konsumentów, uznał on za zasadne i konieczne przedstawienie istotnego poglądu w niniejszej sprawie, sformułowanego w związku z wnioskiem konsumenta.

W tym miejscu należy poczynić istotną uwagę, że wykładnia pojęcia „trwałego nośnika” zawarta w niniejszym istotnym poglądzie stanowi uniwersalne stanowisko Prezesa UOKiK w tym zakresie.

Uzasadnienie

Pogląd przedstawiany w niniejszej sprawie wyrażany jest w oparciu o:

1. Wniosek konsumenta o wydanie istotnego poglądu w sprawie z dnia 5 października 2016 r.
2. Uzupelnienie wniosku o wydanie istotnego poglądu w sprawie z dnia 24 listopada 2016 r.
3. Pisma procesowe przedłożone przez Strony w tym:
 - a) pozew,
 - b) pismo przygotowawcze Powódki wraz z załącznikami,
 - c) pozew wzajemny,
 - d) odpowiedź Powódki na pozew wzajemny Pozwanego wraz z załącznikami,
 - e) odpowiedź na zobowiązanie,
 - f) apelacja Pozwanego/Powoda wzajemnego.
4. Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną przez Creamfinance Poland sp. z o.o.
5. Umowę ramową pożyczki
6. Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.
7. Sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z załącznikami.
8. Wyrok Sądu Rejonowego w Gorlicach Wydział I Cywilny z dnia 14 czerwca 2016 r. sygn. akt I C 675/15 upr) wraz z uzasadnieniem.

Stan faktyczny

Prezes UOKiK w niniejszej sprawie przyjął stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy w Gorlicach Wydział I Cywilny w wyroku z dnia 14 czerwca 2016 r. (sygn. akt I C 675/15 upr).

Dnia 27 czerwca 2014 r. konsument (dalej także „M.D.”) dokonał rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy (działającego wówczas pod firmą Lendon.pl sp. z o.o.; dalej także „przedsiębiorca”), co pozwoliło na wygenerowanie indywidualnego profilu klienta. W związku z dokonaną rejestracją, pożyczkodawca udostępnił mu Ramową Umowę Pożyczki (dalej także „Umowa”). Zgodnie z postanowieniami Umowy, potwierdzenie rejestracji

następowało poprzez dokonanie przelewu stosownej kwoty na wskazany rachunek bankowy wraz z podaniem odpowiedniej treści tytułu. M.D. dokonał przelewu wskazując w tytule, że akceptuje warunki Umowy. Przelew spowodował zakończenie procesu rejestracji, dzięki czemu konsument uzyskał tymczasowe hasło do logowania na stronie internetowej celem ustalenia osobistego hasła dostępu do „strefy użytkownika”. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowie, od tego momentu konsument mógł złożyć wniosek o udzielenie pożyczki za pośrednictwem formularza internetowego. Po zaakceptowaniu wniosku o pożyczkę, pożyczkodawca (zgodnie z postanowieniami zawartymi w Umowie) udostępnił konsumentowi Ramową Umowę Pożyczki, Indywidualne Warunki Umowy oraz formularz odstąpienia, które widoczne były po zalogowaniu się na stronie internetowej przedsiębiorcy. Wysokość kosztów i opłat z tytułu pożyczki została określona w Tabeli opłat dostępnej na stronie internetowej pożyczkodawcy. Jednocześnie, integralną część umowy stanowił m.in. Regulamin pożyczek, który był dostępny na stronie internetowej przedsiębiorcy.

Pożyczkodawca wystąpił do sądu z żądaniem zasądzenia od konsumenta na jego rzecz wskazanej kwoty wraz z odsetkami umownymi z tytułu pozostałej do spłaty pożyczki. W dniu 18 stycznia 2016 r. M.D. złożył pozew wzajemny, w którym wystąpił o zasądzenie od pożyczkodawcy wskazanej kwoty z tytułu skorzystania z sankcji kredytu konsumenckiego w związku z niedochowaniem przez pożyczkodawcę wymogów wynikających z ustawy o kredycie konsumenckim.

W dniu 11 października 2016 r. M.D. skierował do Prezesa UOKiK wniosek o przedstawienie Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu III Wydział Cywilny istotnego poglądu w sprawie o sygn. akt III Ca 529/16. W swoim piśmie konsument zwrócił się z wnioskiem o wydanie istotnego poglądu w następującym zakresie:

„a) czy w ocenie Prezesa UOKiK, w odniesieniu do niniejszej sprawy, umowę o kredyt konsumencki, zawartą z wykorzystaniem środków komunikacji porozumiewania się na odległość poprzez złożenie oświadczenia woli na stronie internetowej pożyczkodawcy, w sytuacji gdy treść umowy nie została doręczona konsumentowi na trwałym nośniku, a jedynie zapisania w formie możliwego do pobrania pliku „.pdf” po zalogowaniu się do profilu klienta na stronie internetowej kredytodawcy, szczególnie w sytuacji gdy kredytodawca uzależnia dostęp do zamieszczanych na profilu klienta treści od wyrażenia przez konsumenta zgody na wprowadzenie zmian w umowie w odniesieniu do przyszłych pożyczek, w tym również zgody na zmianę kredytodawcy (a więc *de facto* cesję praw i obowiązków wynikających z umowy) można uznać za spełniającą wymogi określone w art. 29 ust. 1 ukk¹;

b) czy w ocenie Prezesa UOKiK za wypełnienie obowiązków związanych z informacjami zamieszczanymi w umowie o kredyt, określonych w art. 30 ust. 1 ukk można uznać odesłanie do wzorca umowy (w niniejszej sprawie - uregulowanie „ewentualnych innych opłat z tytułu zaległości w spłacie kredytu” poprzez odesłanie do tabeli opłat i prowizji umieszczonej na stronie internetowej kredytodawcy), szczególnie w sytuacji, gdy wzorzec umowy nie jest sporządzony na trwałym nośniku ani dostarczony konsumentowi”.

Jednocześnie, należy zaznaczyć, że w wyroku z dnia 14 czerwca 2016 r. Sąd I Instancji (Sąd Rejonowy w Gorlicach, Wydział I Cywilny; sygn. akt I C 675/15 upr) w niniejszej sprawie wskazał, że „Nie są zasadne zarzuty Powoda wzajemnego [tu: konsumenta - przypis własny

¹ Przez „ukk” należy rozumieć Ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528).

UOKiK], iż umieszczenie treści umowy i załączników na stronie internetowej jest równoznaczne z dostarczeniem jej na trwałym nośniku. Zgodnie bowiem z wyrażonym w doktrynie poglądem umowa o kredyt konsumencki może być również zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, np. przez internet. W takim przypadku obowiązek doręczenia umowy o kredyt konsumencki zostanie spełniony przez doręczenie umowy za pośrednictwem internetu (np. poprzez przechowywanie oświadczeń wymienionych między kredytodawcą, a konsumentem w systemie i udostępnienie wersji elektronicznej umowy konsumentowi, w tym umożliwienie jej wydruku)”.

W piśmie z dnia 24 listopada 2016 r. konsument uzupełnił wniosek o wydanie istotnego poglądu w sprawie przez Prezesa UOKiK w następującym zakresie m.in.:

„a) Czy zdaniem Prezesa UOKiK dopuszczalna jest w drodze wykładni prounijnej ustawy o kredycie konsumenckim taka wykładnia jej art. 29 ust. 1 lub też art. 30 ust. 1, która określa wymagania co do nośnika, na którym utrwalono treść umowy o kredyt konsumencki, czy też taka wykładnia będzie niedopuszczalna jako wykładnia *contra legem*?

b) Czy w przypadku określenia w drodze wykładni prounijnej wymogu sporządzenia w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku umowy o kredyt konsumencki, ocena, czy umowa o kredyt konsumencki zawiera dane określone w art. 30 ust. 1 pkt 1-21 powinna być prowadzona wyłącznie w oparciu o elementy sporządzone w postaci papierowej lub na trwałym nośniku, czy też dopuszczalne jest uznanie, iż umowa zawiera te elementy mimo iż nie zostały sporządzone na wymaganym dyrektywą nośniku informacji (w niniejszej sprawie uznanie, iż umowa zawiera tylko elementy sporządzone i otrzymane drogą mailową przy pominięciu dokumentu umowy rzekomo zamieszczonego na stronie internetowej kredytodawcy)?”.

Stanowisko Prezesa Urzędu

Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528; dalej także „uk”) stanowi implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającą dyrektywę Rady 87/102/EWG (dalej także „Dyrektywa”). Interpretacji przepisów ustawy o kredycie konsumenckim należy zatem dokonywać w odniesieniu do uregulowań zawartych we wskazanej Dyrektywie.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 Dyrektywy, umowy o kredyt sporządza się w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku. Natomiast art. 10 ust. 2 Dyrektywy zawiera katalog informacji, które muszą zostać określone w umowie o kredyt konsumencki w sposób jasny i zwięzły. W wyroku z dnia 9 listopada 2016 r. w sprawie Home Credit Slovakia a.s. vs Klára Bíróová (sygn. C-42/15; pkt 33) Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej także „TSUE”) wskazał, że wszystkie elementy, które zostały wymienione w art. 10 ust. 2, powinny być utrwalone w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku i stanowić integralną część umowy o kredyt.

Wyżej przywołane przepisy Dyrektywy stanowią punkt odniesienia dla oceny art. 30 uk. Dokonując wykładni celowościowej art. 30 uk w oparciu o przepisy Dyrektywy, należy przyjąć, że na przedsiębiorcy ciąży obowiązek dostarczania konsumentowi informacji określonych w art. 30 uk w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku.

Definicja „trwałego nośnika” znajduje się w art. 5 pkt 17 ukk, zgodnie z którym jest to „materiał lub urządzenie służące do przechowywania i odczytywania informacji przekazywanych konsumentowi w związku z umową o kredyt, przez czas odpowiedni do celów jakim informacje te służą oraz pozwalające na odtworzenie tych informacji w niezmienionej postaci”. We wspomnianej Dyrektywie w art. 3 pkt m również zdefiniowane zostało pojęcie „trwałego nośnika”. Na gruncie omawianej Dyrektywy termin ten należy rozumieć jako „urządzenie umożliwiające konsumentowi przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście w sposób, który daje mu do nich dostęp w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i który pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci”.

Definicja „trwałego nośnika” występuje również w innych aktach prawnych regulujących sferę praw i obowiązków w umowach z udziałem konsumentów - m.in. w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1572; art. 2 pkt 30) oraz w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r., poz. 827 ze zm.; art. 2 pkt 4).

Pojęcie to było ponadto przedmiotem rozważań TSUE w wyroku z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie Content Services Ltd vs Bundesarbeitskammer. W swoich rozważaniach Trybunał stwierdził, że aby uznać, iż nośnik ma cechy trwałości, o której mowa powyżej, należy udowodnić, że przekazanie w nim informacji gwarantuje brak możliwości dokonywania zmian w ich zawartości, a także ich dostępność w odpowiednim okresie oraz pozwala konsumentom na ich odtworzenie w niezmienionej postaci².

Także, we wspomnianym już wcześniej wyroku z dnia 9 listopada 2016 r. w sprawie Home Credit Slovakia a.s. vs Klára Bíróová (sygn. C-42/15; pkt 35), TSUE odniósł się do definicji „trwałego nośnika” na gruncie Dyrektywy w sprawie umów o kredyt konsumencki wskazując, że „nośnik ten powinien gwarantować, by konsument w sposób analogiczny do formy papierowej posiadał dane informacje w celu umożliwienia mu w razie potrzeby powołania się na przysługujące mu prawa. W tym względzie istotna z punktu widzenia konsumenta jest możliwość przechowywania informacji, które zostały mu osobiście przekazane, gwarancja braku zmian w ich treści, a także ich dostępność w odpowiednim okresie oraz możliwość ich odtworzenia w niezmienionej postaci”.

Jednocześnie, Rzeczpospolita Polska w dniu 29 października 2015 r. zaprezentowała swoje stanowisko w sprawie procedowanej przed TSUE pod sygn. C-375/15³ dotyczącej m.in. wykładni pojęcia „trwały nośnik”. Zdaniem RP „warunkiem uznania danego instrumentu przekazu za trwały nośnik informacji jest zapewnienie, że dostawca usługi płatniczej nie ma możliwości dokonania jednostronnej zmiany zawartości takiej informacji ani zablokowania klientowi dostępu do niej przez okres właściwy dla celów danych informacji”. W ocenie RP, pojęcie trwałego nośnika powinno być rozumiane tak samo na gruncie wszystkich przepisów unijnych służących ochronie konsumenta.

Szczególną uwagę RP zwróciła na konto klienta w systemie bankowości elektronicznej, wskazując na ryzyko, że może być ono w sposób dowolny modyfikowane przez administratora systemu, nawet bez wiedzy klienta. RP wskazała, że klient nie ma w rezultacie zapewnionej

² Wyrok TSUE z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie Content Services Ltd vs Bundesarbeitskammer, sygn. C-49/11, pkt 43.

³ Sprawa BAWAG PSK Bank für Arbeit Und Wirtschaft Und Österreichische Postsparkasse AG vs Verein für Konsumenteninformation, sygn. C-375/15.

możliwości odtworzenia informacji przechowywanych w takim systemie w niezmienionej postaci, a co za tym idzie - system bankowości elektronicznej nie spełnia warunków do uznania go za trwały nośnik. Co więcej, w ocenie RP, fakt, że dostęp do konta w systemie bankowości elektronicznej jest blokowany po rozwiązaniu umowy o świadczenie usług, wskazuje wyraźnie, że taki system nie zapewnia klientowi dostępu do informacji w przyszłości przez okres właściwy do celów tych informacji.

Opisywane stanowisko RP znalazło również potwierdzenie w przedstawionej w dniu 15 września 2016 r. do sprawy o sygn. C-375/15 opinii Rzecznika Generalnego Michała Bobeka. W ocenie Rzecznika Generalnego, różne rodzaje rozwiązań technicznych, takie jak internetowe systemy skrzynek mailowych mogą, zależnie od swych parametrów i funkcjonalności, spełniać wymogi „trwałego nośnika informacji”. Kluczową kwestią jest natomiast zapewnienie, aby przekazywane informacje mogły być przechowywane przez odpowiedni okres oraz aby były one przekazywane w sposób zapewniający możliwość ich odtworzenia w niezmienionej postaci.

Jeżeli chodzi o wymóg dotyczący przechowywania, w ocenie Rzecznika Generalnego, informacje powinny być dostępne przez okres właściwy dla celów tych informacji, czyli tak długo, jak jest to potrzebne użytkownikowi dla ochrony jego interesów w stosunku do dostawcy usług płatniczych. W opinii Rzecznika Generalnego, okres dostępności informacji może różnić się w zależności od treści tych informacji oraz od praw i obowiązków wynikających z umowy. Okres dostępności może trwać nawet po zamknięciu rachunku lub rozwiązaniu umowy, aby umożliwić konsumentowi poznanie jego praw umownych i - w razie konieczności - dochodzenie roszczeń. Odnosząc się do wymogu „odtworzenia w niezmienionej postaci” Rzecznik Generalny wskazał, że wypełnienie wskazanego wymogu oznacza zapewnienie, że jednostronna zmiana lub usunięcie przez dostawcę usług płatniczych informacji przekazanej do użytkownika są technicznie niemożliwe.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że strona internetowa przedsiębiorcy nie stanowi trwałego nośnika. Na wstępie należy wskazać, że nie zapewnia ona wymogu przechowywania informacji (w tym w szczególności wzorców umów i załączników do nich) w formie niezmienionej. Jak już wskazano powyżej, przez przechowywanie informacji w „niezmiennej postaci” należy rozumieć sytuację, w której przedsiębiorca (nadawca informacji) nie może ingerować w treść przekazywanej informacji, w szczególności jej usunąć lub zmienić⁴. W omawianej sytuacji pożyczkodawca ma pełną i nieograniczoną kontrolę nad ewentualną zmianą wszelkich informacji znajdujących się na jego stronie internetowej. Konsumentowi w omawianym stanie faktycznym nie zapewniono dostępu w przyszłości do treści umowy z chwili jej zawarcia. Przedsiębiorca posiada możliwość ingerowania faktycznego i technicznego w informacje, które znajdują się na jego stronie internetowej w dowolnym czasie. Ponadto, aby nośnik informacji mógł być uznany za „trwały” musi gwarantować dostęp do informacji przez czas odpowiedni do celów, jakim informacje te służą, tj. tak długo, jak długo informacje te są dla konsumenta istotne w celu ochrony interesów wynikających ze stosunków umownych łączących konsumenta z przedsiębiorcą. Oznacza to, że czas dostępu do tych informacji nie może być krótszy niż okres wykonywania umowy wraz z okresem, w którym konsumentowi będą przysługiwać

⁴ Wyrok Trybunału Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) z dnia 27 stycznia 2010 r., sygn. E-4/09; tak również Rekomendacja Komitetu ds. Kredytu Konsumentckiego i Rady Prawa Bankowego z dnia 9 sierpnia 2011 r. dotycząca wybranych problemów interpretacyjnych w nowej ustawie o kredycie konsumenckim (cz. II), Monitor Prawa Bankowego, 3/2012, s. 106.

roszczenia z tytułu zawartej umowy. W omawianym stanie faktycznym, konsument nie może mieć pewności, że niezbędne dla niego informacje pozostaną dostępne w odpowiednim czasie.

Co więcej, zgodnie z § 11 ust. 6 Regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną przez Creamfinance Poland sp. z o.o.: „Creamfinance może w każdym momencie zmienić zakres lub rodzaj treści dostępnych w Serwisie a także rozszerzyć, zmienić, ograniczyć lub zaprzestać oferowania zarówno wobec niektórych funkcjonalności jak i całości narzędzi lub usług dostępnych w Serwisie. O zmianach istotnych cech usług i narzędzi Creamfinance informuje ogłoszeniem w Serwisie”. Jednocześnie, poprzez „Serwis” należy rozumieć serwis internetowy www.lendon.pl (zgodnie z § 1 ust. 2 ww. Regulaminu). Postanowienia zawarte w Regulaminie przyznają przedsiębiorcy prawo do ingerowania (usuwania, zmieniania, dodawania) w treści znajdujące się na stronie internetowej. Oznacza to, że przyjęte przez pożyczkodawcę rozwiązanie, w ramach którego to na jego stronie internetowej przekazywane są konsumentowi określone informacje (w tym m.in. wzorce umów, takie jak tabela opłat), nie stanowi dopełnienia obowiązku przekazywania tych treści w formie trwałego nośnika.

Jednocześnie, w ocenie Prezesa UOKiK, indywidualne konto klienta w serwisie prowadzonym przez przedsiębiorcę (w tym wypadku tzw. „strefa użytkownika”), podobnie jak konto w bankowości elektronicznej, nie spełnia wymogów do uznania za trwały nośnik. Udostępnianie przez pożyczkodawcę Ramowej Umowy Pożyczki, Indywidualnych Warunków Umowy oraz formularza odstąpienia od umowy poprzez „strefę użytkownika” nie może być uznane za przekazywanie dokumentów w formie trwałego nośnika. Dokumenty te bowiem mogą być w dowolnym czasie modyfikowane lub usunięte przez przedsiębiorcę. Tak samo, jak w przypadku strony internetowej, przedsiębiorca ma pełny i nieograniczony dostęp do treści, które udostępnia konsumentom poprzez serwis użytkownika. Jednocześnie, konsument nie ma żadnej gwarancji, że umieszczone w serwisie klienta informacje pozostaną w niezmienionej postaci i w pierwotnym kształcie będą dla niego dostępne. Co istotne, konsument posiada dostęp do strefy użytkownika jedynie przez okres, w którym jest on związany z pożyczkodawcą umową. Tak, jak zostało już wspomniane w poprzednim akapicie, dostęp do informacji powinien być zagwarantowany przez czas odpowiedni do celów, jakim informacje te służą. Natomiast zgodnie z § 7 ust. 1 Regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną przez Creamfinance Poland sp. z o.o.: „Creamfinance zastrzega sobie prawo do zablokowania dostępu do Serwisu w każdym czasie, w przypadku naruszenia przez Użytkownika warunków korzystania z niego [...]”. Sytuacja taka skutkuje tym, że konsument z inicjatywy pożyczkodawcy zostaje pozbawiony możliwości dostępu do niezbędnych dokumentów.

Nie sposób zgodzić się z opinią wyrażoną przez Sąd I instancji (Sąd Rejonowy w Gorlicach Wydział I Cywilny) w wyroku z dnia 14 czerwca 2016 r. (sygn. akt I C 675/15 upr), zgodnie z którą umieszczenie treści umowy i załączników na stronie internetowej jest równoznaczne z dostarczeniem jej na trwałym nośniku, gdyż pożyczkodawca umożliwia w ten sposób konsumentowi wydruk niezbędnych dokumentów. Jak już zostało wskazane w powyższej, zamieszczenie informacji na stronie internetowej przedsiębiorcy oraz w serwisie użytkownika, nie spełnia wymogów do uznania za przekazywanie ich w postaci trwałego nośnika. Nie ma przy tym znaczenia, czy konsument ma możliwość samodzielnego wydrukowania dokumentów w danym momencie. Należy zaznaczyć, że to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek dostarczania wymaganych informacji w takiej formie, aby miały one formę

trwałego nośnika informacji. Umożliwienie konsumentowi wydruku nie stanowi wypełnienia przez pożyczkodawcę wymogu dostarczania informacji lub zawarcia umowy w formie trwałego nośnika informacji. Dostarczanie informacji odnosi się do aktywności po stronie przedsiębiorcy. Natomiast, w omawianym stanie faktycznym, to na konsumenta została przerzucona konieczność podejmowania działań związanych z zapoznaniem się ze wszystkimi niezbędnymi informacjami.

Podsumowanie

Konkludując, należy wskazać, że **konto użytkownika oraz strona internetowa pożyczkodawcy w niniejszym stanie faktycznym nie są „trwałym nośnikiem”**, gdyż przedsiębiorca może modyfikować (usuwać, zmieniać, dodawać) znajdujące się w nich treści. Jednocześnie, nie ma gwarancji, że umieszczone tam informacje pozostaną w niezmienionej postaci i w pierwotnym kształcie będą dostępne w przyszłości dla konsumentów. Co więcej, przepisy ustawy o kredycie konsumenckim należy interpretować zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającą dyrektywę Rady 87/102/EWG. Dokonując wykładni art. 30 ukk w oparciu o przepisy Dyrektywy, należy wskazać, że informacje określone w omawianym przepisie powinny być przekazywane konsumentowi przez przedsiębiorcę w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku. W omawianym stanie faktycznym, pożyczkodawca nie dopełnił obowiązku przekazywania tych informacji w postaci papierowej ani na innym trwałym nośniku. Ponadto, w ocenie Prezesa UOKiK, pojęcie trwałego nośnika powinno być interpretowane i rozumiane tak samo na gruncie wszystkich przepisów służących ochronie konsumentów.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Ochrony Interesów Konsumentów
Lukasz Wroński
Łukasz Wroński

Załączniki:

- 2 odpisy dla stron zawierające stanowisko Prezesa UOKiK z istotnym poglądem dla sprawy,
- wnioski konsumenta o wydanie istotnego poglądu w sprawie przez Prezesa UOKiK.